

YÖNETMELİK

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığından:

**YALANCI TAVUK VEBASI HASTALIĞINA KARŞI KORUNMA VE
MÜCADELE YÖNETMELİĞİ****BİRİNCİ BÖLÜM****Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar****Amaç**

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; kümes hayvanlarında, yarış güvercinlerinde ve diğer kapalı beslenen kuşlarda yalancı tavuk vebası (Newcastle) hastalığına karşı hazırlıklı olunması, hastalıktan korunması ve hastalıkla mücadele edilmesine yönelik alınması gereken tedbirlere ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik;

a) Kümes hayvanlarında, yarış güvercinlerinde ve diğer kapalı alanda beslenen kuşlarda yalancı tavuk vebası hastalığından şüphe duyulması durumunda hastalığın bildirimi, şüphe duyulan ve hastalık teyidi yapılan işletmelerde hastalığın kontrolü, teşhisi ve hastalıktan korunmak için alınması gereken önlemleri; hastalığın tespit edilerek izlenmesi ve yetkililerin bilgilendirilmesi için alınması gereken koruyucu önlemleri kapsar.

b) Serbest yaşayan yabani kuşlarda yalancı tavuk vebası hastalığı saptandığında, bu Yönetmelik hükümleri uygulanmaz.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik;

a) 11/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununun 4 üncü maddesi ile 3/6/2011 tarihli ve 639 sayılı Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 7 nci maddesi hükümlerine dayanılarak,

b) Yalancı tavuk vebası hastalığının kontrol altına alınmasında önlemlerine ilişkin 92/66/EEC sayılı Avrupa Birliği Konsey Direktifine paralel olarak, hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Acil durum planı: Newcastle hastalığı ile ilgili oluşacak acil durumlarda devreye sokulacak ve ihtiyaç duyulması halinde güncellenecek planı,

b) Bakan: Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı,

c) Bakanlık: Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığını,

ç) Bulaşık olduğundan şüphe duyulan kümes hayvanı: Newcastle hastalığı virüsüyle doğrudan ya da dolaylı temas etmesi muhtemel herhangi bir kümes hayvanını,

d) Diğer kapalı beslenen kuşlar: Kümes hayvanları dışındaki gösteri, sergi, yarış, müsabakalar, yetiştirme ve satma için kapalı alanda beslenen kuşları,

e) Enfekte kümes hayvanı: Teşhis laboratuvarınca newcastle hastalığının varlığı resmi olarak teyid edildiği ya da hastalığın ikinci ya da bunu izleyen sürelerinde yeniden ortaya çıktığı durumlarda, newcastle hastalığına ilişkin klinik belirtilerin ya da ölüm sonrası lezyonların görüldüğü herhangi bir kümes hayvanını,

f) Enfekte olduğundan şüphe duyulan kümes hayvanı: Newcastle hastalığının varlığı konusunda şüphe uyandıracak klinik belirtilerin ya da ölüm sonrası lezyonların görüldüğü herhangi bir kümes hayvanını,

g) Günlük civciv: Yetmişiki saatten küçük ve henüz beslemeye alınmamış olan bütün kümes hayvanlarını ve beslemeye alınsın veya alınmasın yetmişiki saatten küçük carina moschata olarak isimlendirilen moskova ördeklerini veya moskova ördeklerinin melezi ırklarını,

ğ) Güvercin evi: Yarış güvercinlerinin barındırılması ya da yetiştirilmesi için kullanılan işletmeyi,

h) İl müdürlüğü: Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı il müdürlüğünü,

ı) İlçe müdürlüğü: Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı ilçe müdürlüğünü,

i) İmha: İnsan tüketimine sunulmayacak olan ve itlaf edilen kanatlı hayvanların veya hayvansal ürünlerinin toplanması, nakil edilmesi, depolanması ve çukura gömülerek veya yakma ünitelerinde yakılarak yok edilmesini,

j) İmha edilecek karkas: İnsan tüketimi için uygun olmayan ve ölen veya öldürülen kümes hayvanları veya diğer kapalı beslenen kuşlar veya bunların parçalarını,

k) İşletme: Kümes hayvanı veya kapalı alanda tutulan kuşların beslendiği ve korunduğu üretme çiftliklerini, kuluçkahaneleri, sirkleri, hayvanat bahçelerini, evcil hayvan dükkânlarını, kuş pazarlarını ve kuşhane gibi hayvancılık birimlerini,

- l) İşletme sahibi: Ticari veya ticari olmayan amaçlarla, kümes hayvanı veya diğer kapalı beslenen kuşların gerçek veya tüzel sahibi olan veya bunların bakımı ile yükümlü olan kişi veya kişileri,
- m) Karantina: Resmi veteriner hekim tarafından belirlenen hayvanların belirlenen bir süre boyunca zorunlu olarak diğer hayvanlardan doğrudan veya dolaylı şekilde izole edilerek gözlem ve kontrol altında tutulmasını,
- n) Karkas: Tekniğine uygun olarak kesilmiş, kanı akıtılmış, tüyleri yolunmuş, içi boşaltılmış, baş ve ayakları kesilmiş, yıkama ve soğutma işlemi görmüş ve suyu sızdırılmış bir bütün halindeki kasaplık kanatlı hayvan gövdesini,
- o) Kesim: Kümes hayvanı veya diğer kapalı alanda beslenen kuşların insan tüketimine sunulması için kanı akıtılarak öldürme işlemi,
- ö) Kontak işletme: Newcastle hastalığından şüpheli veya enfekte işletmelerle konumu nedeniyle, insan, hayvan, araç ve diğer yollarla herhangi bir şekilde teması bulunduğu tespit edilen işletmeleri,
- p) Kümes: Kümes hayvanları veya kapalı alanda beslenen kuşların bir arada tutulduğu tek bir üretim ünitesini,
- r) Kümes hayvanı: Yumurta veya et üretimi için veya doğaya bırakılmak üzere beslenen av hayvanları da dahil tüm kanatlıları,
- s) Kümes hayvanı bölümü veya kapalı alanda beslenen diğer kuşlar bölümü: Uygun gözetim, kontrol ve biyogüvenlik önlemleri olan belirgin bir sağlık durumuna sahip kümes hayvanı veya kapalı alanda beslenen kanatlı alt popülasyonu barındıran ortak biyogüvenlik yönetim sistemi olan kümes hayvanı işletmelerini,
- ş) Mihrak: Yetkili otorite tarafından Newcastle hastalığı varlığının doğrulandığı, hastalığın seyri, yerleşim yerinin topoğrafik yapısı, kümes hayvanlarının kapalı alanlarda tutulup tutulmadığı dikkate alınarak belirlenen işletme veya yerleşim yeri veya bölgeyi,
- t) Öldürme: Kesim işlemi dışında kümes hayvanlarının veya diğer kapalı beslenen kuşların ölümüne neden olan herhangi bir işlemi,
- u) Resmi denetim: Bu Yönetmelik hükümlerinin mevzuata uygun olarak gerçekleştirilip gerçekleştirilmediğinin denetimini,
- ü) Resmi gözetim: Newcastle hastalığı nedeniyle bir işletmede bulunan kümes hayvanının veya diğer kapalı alanda beslenen kuşların sağlık durumunun yetkili otorite tarafından dikkatli bir şekilde izleme çalışmalarını,
- v) Resmi kayıtlı nadir görülen kümes hayvanı veya kapalı alanda beslenen diğer nadir kuşlar: Acil durum planında yetkili otoriteler tarafından nadir ırk olarak belirtilen herhangi bir kümes hayvanı veya kapalı alanda beslenen kuşları,
- y) Resmi veteriner hekim: Bakanlık tarafından atanmış ve Bakanlık tarafından yetkilendirilen veteriner hekimi,
- z) Şüpheli mihrak: Resmi veteriner hekimin newcastle hastalığının varlığından şüphelendiği, hastalığın seyri, yerleşim yerinin topoğrafik yapısı, kümes hayvanlarının kapalı alanlarda tutulup tutulmadığı dikkate alınarak belirlenen işletme veya yerleşim yeri veya bölgeyi,
- aa) Teşhiste metot birliği kitapçığı: Hayvan hastalıkları teşhisinde metot birliğini sağlamak amacıyla Dünya Hayvan Sağlığı Teşkilatı (OİE) standart metotlarına uygun olarak Bakanlıkça hazırlanan ve 15 inci maddede belirtilen kitapçığı,
- bb) Ticari kümes hayvanı işletmesi: Kümes hayvanlarının ticari amaçla barındırıldığı işletmeleri,
- cc) Ticari olmayan kümes hayvanı işletmesi: Kendi ihtiyaçları veya tüketimleri için kümes hayvanlarını veya kapalı alanda beslenen diğer kuşları işletmelerinde barındıran veya ev hayvanı olarak bulunduran ticari amaçlı olmayan kümes hayvanı işletmelerini,
- çç) Ulusal referans laboratuvarı: Newcastle hastalığı ile ilgili olarak fonksiyon ve görevleri 17 nci maddede belirtilen ve Bakanlıkça yetkilendirilen laboratuvarı,
- dd) Üretim birimi: Yerleşimi ve orada bulunan kümes hayvanı veya kapalı alanda beslenen diğer kuşların günlük idareleri bakımından, aynı işletmedeki diğer birimlerden tamamen bağımsız olduğu resmi veteriner hekim tarafından onaylanan birimi,
- ee) Veteriner Kontrol ve Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü: Newcastle hastalığının teşhisinden, mücadelesinden ve gözetim programlarından sorumlu olan doğrudan Bakanlığa bağlı enstitü müdürlüğünü,
- ff) Yabancı kuş: Herhangi bir işletmede tutulmayan serbest yaşayan kuşu,
- gg) Yalancı tavuk vebası/Newcastle hastalığı: Kümes hayvanlarında veya kapalı beslenen kuşlarda 5 inci maddede belirtilen özelliklerinden birine sahip bir kanatlı Paramyxovirus tip 1 (APMV-1) virus suşu tarafından oluşturulan enfeksiyonu,
- ğğ) Yarış güvercini: Güvercin evine geri dönmek ya da başka bir hedefe uçmak üzere serbest bırakılmak amacıyla güvercin evinden alınarak nakledilen ya da nakli amaçlanan herhangi bir güvercini,
- hh) Yetkili otorite: Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Merkez veya Taşra Teşkilatında görev yapan 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu ve/veya bu Yönetmelik çerçevesinde fiziksel kontrolleri ve idari işleri yerine getirmekle yükümlü olan yetkiliyi veya bu yetkilerin devredildiği otoriteyi, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Newcastle Hastalığı ve Bildirimi ile Hastalık Şüphesi ve Resmi Teyit

Newcastle hastalığı ve hastalık bildirim

MADDE 5 – (1) Newcastle hastalığına neden olan Paramyxovirus tip 1 (APMV-1) virüsünün sahip olduğu özellikler aşağıda belirtilmiştir.

a) Günlük civcivlerdeki (gallusgallus) intra cerebral patojenite indeks (ICPI) testi değerinin 0,7'den büyük bulunması.

b) Virusun, F2 proteininin karbon ucunda bulunan çoklu temel aminoasitlerin doğrudan veya bir bölümünün kesim yoluyla çıkarılarak gösterilmesi ve F1 proteininin azot ucunda 117 gende kalıntı olarak bulunan fenilalanininamino asidinin belirlenmesi.

(2) Çoklu temel aminoasitler virüsün F2 proteininin 113 ve 116 genlerdeki kalıntılar arasında en azından üç arjinin veya lizin amino asitlerinin kalıntılarının bulunmasına işaret eder.

(3) Aminoasitler, F0 geninin nükleotid dizilimine bakılarak aminoasit dizisinin azot ucundan itibaren numaralandırılır. Bu durumda 113–116 genler, ayrılma bölgesinden -4 ve -1 kalıntılara karşılık gelir.

(4) Aminoasit kalıntılarının karakteristik yapısının ortaya konulamadığı durumlarda izolatin patojenesinin ICPI testiyle belirlenmesi gerekmektedir.

(5) Newcastle hastalığından şüphe eden veya bu hastalığın varlığından haberdar olan hayvan sahipleri ve bakıcıları, veteriner hekimler ile muhtarlar, köy korucuları, celepler, çobanlar, gemi kaptanları, istasyon ya da gümrük memur veya idarecileri gibi ilgililer tarafından yetkili otoritelere, yetkili otoriteler tarafından ise derhal Bakanlığa bildirilir.

Hastalık şüphesi

MADDE 6 – (1) Bir işletmedeki kümes hayvanlarının Newcastle hastalığıyla enfekte ya da bulaşık olmasından şüphe duyuluyorsa, resmi veteriner hekim hastalığın varlığını teyit etmek ya da olmadığını saptamak amacıyla laboratuvar incelemesi için gereken örnekleri alınır.

(2) Enfeksiyon şüphesi bildirildiğinde, resmi veteriner hekim tarafından işletme derhal resmi gözetim altına alınır ve aşağıda belirtilen şartların yerine getirilmesi istenir:

a) İşletmedeki tüm kümes hayvanları yaş gruplarına göre kayıt edilir, her yaş grubunda ölen, klinik belirtileri gösteren ve göstermeyen hayvan sayısı belirlenir. Bu kayıt, şüpheli durum süresince kuluçkadan çıkan ya da ölen kuşlar da dahil edilerek güncel tutulur ve bu veriler istenildiğinde hayvan sahibi tarafından yetkili otoriteye gösterilir. Bu kayıtlar her kontrolde resmi veteriner hekim tarafından incelenir.

b) İşletmedeki tüm kümes hayvanları kendi yaşama bölümlerinde ya da aynı işletme içerisinde diğer kümes hayvanlarıyla temas etmeksizin izolasyon altında olabilecekleri bir başka yerde tutulur.

c) Hiçbir kümes hayvanı işletmeye giremez ya da işletmeden çıkarılmaz.

ç) Yumurta ürünlerinin imal edildiği ve/veya işlendiği, Bakanlık tarafından onaylanmış bir işletmeye doğrudan gönderilen yumurtalar dışında, işletmeden dışarı yumurta çıkarılmaz. Yumurtalar yetkili otorite tarafından verilmiş bir izinle nakledilir ve bu iznin verilmesinde aşağıda belirtilen şartlar aranır.

1) Yumurta ürünleri üretiminde kullanılacak olan yumurtaların paketlenmiş olması zorunludur.

2) Şüpheli bir işletmede üretilen yumurta ürünlerinin üretiminde kullanılacak yumurtalar yalnızca insan tüketimine uygun, kuluçka safhasında olmayan yumurtalar olmak zorundadır ve ayrıca bu yumurtaların kabukları tam olarak gelişmiş, kabuklarında çatlak ve kırık bulunmayan özellikte olmaları zorunludur.

3) İnsanlar tarafından tüketilmesi sakıncalı olan yumurtalar tekrar insan tüketimine sunulamayacak şekilde uzaklaştırılır ve imha edilir. Bunlar derhal ayrı odalara alınır.

d) İşletme ile kümes hayvanlarının barındırıldıkları binaların giriş ve çıkışlarında uygun dezenfeksiyon araçları kullanılır.

e) 9 uncu madde uyarınca epidemiyolojik bir inceleme yapılır.

f) İnsanların, diğer hayvanların ve araçların işletmeye girişi veya oradan ayrılışı ile kümes hayvanlarının; eti, karkasları veya imha edilecek karkasları, hayvan yemleri, araç-gereçleri, atıkları, dışkıları, gübre ve altlıkları veya newcastle hastalığının geçişine neden olabilecek diğer etkenler yetkili otoritenin iznine tabi kılınır.

(3) İkinci fıkranın (ç) bendi ile dokuzuncu fıkrada belirtilen hususlara bir istisna olarak, üretildiği çiftlikteki paketlenme merkezlerinden doğrudan gönderilen ve bu işletmelerde kırılan çatlak yumurtalar en kısa zamanda üretimde kullanılabilir.

(4) Şüpheli bir işletmeden onaylı işletmeye doğrudan gönderilecek yumurtaların, şüpheli işletmeden sorumlu resmi veteriner hekim tarafından her bir kolisinin mühürlenmiş olması ve onaylı işletmeye taşınması işleminin sonuna kadar mühürlü kalması zorunludur.

(5) Şüpheli işletmeden sorumlu resmi veteriner hekimin, onaylı işletmenin bağlı olduğu yetkili otoriteye yumurtaların gönderilme amacı hakkında bilgi vermesi zorunludur.

(6) Onaylı işletmenin bağlı olduğu yetkili otorite aşağıdaki şartların sağlanmasından ve uygulanmasından sorumludur.

a) Üçüncü fıkrada belirtilen yumurtalar gelişlerinden itibaren işlemeye alınacakları zamana kadar diğer yumurtalardan ayrı, izole bir şekilde muhafaza edilir.

b) Üçüncü fıkrada belirtilen yumurtaların kabukları yüksek risk taşıyan materyal olarak kabul edilirler ve aşağıda belirtilen işlemlere tabi tutulurlar.

1) Yüksek risk taşıyan materyaller merkezi ısıları 133 °C olmak üzere 3 bar basınç altında en az 20 dakika ısı işlemine tabi tutulur.

2) Isı işlemini izlemek amacı ile ısıtma prosesinin kritik aşamalarında sıcaklık derecesi kaydedici termografların bulunması sağlanır.

3) Diğer ısı işlemi araçları mikrobiyolojik güvenlik yönünden eşit garantileri sağladığı Bakanlık tarafından onaylanmak şartı ile kullanılabilir.

(7) Üçüncü fıkrada belirtilen yumurtaların paketleme materyali, yumurta taşımada kullanılan nakil araçları ve yumurtaların temas etmesi söz konusu olan bütün bina ve bina bölümleri newcastle hastalığı virüsünü yok edecek şekilde temizlenmiş ve dezenfekte edilmesi gerekir.

(8) Şüpheli işletmeden sorumlu resmi veteriner hekime, işlenmiş yumurtalar hakkında bütün bilgiler iletilir.

(9) İkinci fıkranın (ç) bendinde belirtilen yumurta ürünlerinin imal edildiği ve/veya işlendiği işletmelerin ve ambalaj merkezlerinin denetimi ve izlenmesi düzenli olarak, yetkili otoritenin sorumluluğunda yürütülür. Yetkili otorite bu Yönetmeliğe uyulmasını sağlamak amacıyla işletmelerin bütün bölümlerini her zaman denetleyebilir ve bu denetimler gerekli şartların hepsinin karşılanmadığını ortaya koyarsa, yetkili otorite uygun önlemleri alır.

(10) Hastalık şüphesinin bulunduğu bir kümeşte işletmenin sahibi ya da bakıcısı, ikinci fıkrada belirtilen önlemler yürürlüğe konana kadar, ikinci fıkranın (e) bendi haricinde tüm gerekli önlemleri alır.

(11) Yerleri, yapıları ya da hastalık şüphesinin bulunduğu kanatlı işletmesi ile temasları nedeniyle olası bulaşıklık şüphesi uyandıran diğer kanatlı işletmeleri için, resmi veteriner hekim, ikinci fıkrada öngörülen önlemlerden herhangi birini uygulayabilir.

(12) Birinci ve ikinci fıkralarda belirtilen önlemler, newcastle hastalığı şüphesinin ortadan kalktığına resmi veteriner hekim tarafından karar verilene kadar sürdürülür.

Resmi teyit

MADDE 7 – (1) Bir işletmede newcastle hastalığının varlığı resmi olarak teyit edildikten sonra, yetkili otorite 6 ncı maddenin ikinci fıkrasında belirtilen önlemlere ek olarak aşağıdaki önlemlerin de alınmasını sağlar.

a) İşletmedeki bütün kümes hayvanları geciktirilmeden mahallinde itlaf edilir. Ölen veya itlaf edilen tüm kümes hayvanları ile tüm yumurtalar imha edilir. İtlaf ve imha işlemleri uygun yöntemlerle ve hastalığın yayılma riskini en aza indirecek biçimde yapılır.

b) Bulaşmaya açık hayvan yemi, dışkı ya da atık gibi maddeler imha edilir ya da 13 üncü maddede belirtilen hükümlere uygun bir işleme tabi tutulur. Resmi veteriner hekimin talimatları doğrultusunda yürütülen bu işlemler, newcastle hastalığı virüsünün yok edilmesine kadar devam eder.

c) Hastalığın varsayılan inkübasyon dönemi sırasında işletmedeki kümes hayvanları kesilmiş ise, bu kümes hayvanlarından elde edilen etler mümkün olduğunca geriye dönük izlenerek imha edilir.

ç) Hastalığın varsayılan inkübasyon dönemi sırasında elde edilen ve işletmeden çıkan kuluçkalık yumurtalar mümkün olduğunca geriye dönük izlenerek imha edilir. Ancak bu yumurtalardan civciv çıkmış ise, bu hayvanlar resmi gözetim altına alınır. Hastalığın varsayılan inkübasyon dönemi sırasında elde edilen ve işletmeden çıkan sofralık yumurtaların, nakilden önce uygun bir şekilde dezenfekte edilmediğinin tespiti halinde mümkün olduğunca geriye dönük izlenerek imha edilir.

d) (a) ve (b) bentlerinde belirtilen işlemlerin yerine getirilmesinden sonra, kümes hayvanlarının barındırılmasında kullanılan binalar ve çevreleri, nakliye için kullanılan araçlar ve bulaşık olma olasılığı olan tüm ekipmanlar 13 üncü madde hükümlerine uygun olarak temizlenir ve dezenfekte edilir.

e) (d) bendinde öngörülen işlemlerin tamamlanmasını takiben yirmibir gün boyunca işletmeye hiçbir kümes hayvanı sokulmaz.

f) 9 uncu madde uyarınca bir epidemiyolojik inceleme yürütülür.

(2) Birinci fıkrada öngörülen önlemler, yerleri, yapıları ya da hastalık teyidinin olduğu işletmeyle temasları nedeniyle olası bulaşıklık şüphesi uyandıran komşu işletmeleri de kapsayacak biçimde yetkili otorite tarafından genişletilebilir.

(3) Newcastle hastalığının klinik belirtilerini göstermeyen bir kanatlı sürüsünde, Teşhiste Metot Birliği Kitapçığında açıklanan intraserebralpatojenite indeksi (ICPI) 0,7'den yüksek ve 1,2'den düşük bir newcastle hastalığı virüsü suşu izole edildiği ve ulusal referans laboratuvarı tarafından söz konusu virüs izolatinin zayıflatılmış bir newcastle hastalığı canlı aşısından kaynaklandığı tespit edilirse, yetkili otorite ilgili işletmenin otuz gün boyunca resmi gözetim altında kalmasını ve özellikle aşağıdaki şartların uygulanmasını sağlar.

a) 6 ncı maddenin ikinci fıkrasının (a), (b), (ç), (d) ve (f) bentleri ile dokuzuncu fıkralarında belirtilen hükümler uygulanır.

b) Yetkili otorite, göstereceği bir kesimhaneye doğrudan göndereceği kümes hayvanları dışında hiçbir kümes hayvanının işletmeden ayrılmasıyla, birinci fıkranın (a), (b), (c), (ç), (d) ve (e) bentlerinde belirtilen önlemleri almaktan istisna tutabilir.

c) Kesimhane sorumlu veteriner hekimi, bu kümes hayvanlarının kesim için kendilerine gönderilme isteğini yetkili otoriteye bildirerek kümes hayvanları kesimhaneye varır varmaz diğer kümes hayvanlarından ayrı tutulmasını ve ayrı kesilmesini sağlar.

(4) Üçüncü fıkrada sözü edilen kümes hayvanlarından elde edilen taze etler sağlık işareti taşır.

(5) Üçüncü fıkrada belirtilen koşullar, Avrupa Birliği ülkelerindeki newcastle hastalığı aşularının kullanımına ait kuralların kabul edilmesi amacıyla bilimsel araştırmalardaki gelişmeler göz önüne alınarak değerlendirilir.

Bir işletmede birkaç ayrı sürü bulunması

MADDE 8 –(1) İki veya daha fazla ayrı sürü barındıran işletmelerde yetkili otorite, enfekte bir işletmenin sağlıklı sürülerine yönelik olarak, resmi veteriner hekimin bu işletmede, sürüleri barındırma, bakım ve besleme hususunda işlemlerin tamamen ayrı yürütüldüğünü ve böylece virüsün bir sürüden diğerine yayılmasının mümkün olmadığını teyit etmesi koşuluyla, 7 nci maddenin birinci fıkrasında belirtilen şartlardan istisna tutulabilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Epidemiyolojik Araştırma ve Resmi Kontrol

Epidemiyolojik araştırma

MADDE 9 – (1) Epidemiyolojik araştırmaların;

a) Newcastle hastalığının işletmede ya da güvercin evinde var olduğu düşünülen süre,

b) Newcastle hastalığının işletmede ya da güvercin evindeki olası kökeni ve aynı kaynaktan enfekte veya kontamine olması muhtemel olan kümes hayvanlarının, güvercinlerin ya da kapalı alanda beslenen diğer kuşların var olduğu diğer işletme veya güvercin evlerinin belirlenmesi,

c) Newcastle hastalığı virüsünü söz konusu işletme ya da güvercin evine veya işletme ya da güvercin evinden taşıma olasılığı olan kişilerin, kümes hayvanlarının, güvercinlerin ya da kapalı beslenen diğer kuşların, yumurtaların, et ve karkasların ve tüm diğer araç veya maddelerin hareketi, konusunda olması zorunludur.

(2) Newcastle hastalığının eradikasyonunu sağlamak için gerekli tüm önlemlerin uygulanması, yürütülecek epidemiyolojik araştırmalar ve koordinasyon Bakanlık tarafından yapılır.

Resmi kontrol

MADDE 10 – (1) Yetkili otorite aşağıda belirtilen kontrolleri yapar.

a) Resmi veteriner hekim, herhangi bir işletmede kişilerin, hayvanların ya da araçların hareketiyle ya da başka bir nedenle kümes hayvanlarının kontaminasyonundan şüphe ettiği durumlarda, bu işletmeler (b) bendi uyarınca resmi kontrol altına alınır.

b) Resmi kontrolün amacı; newcastle hastalığı şüphelerini hemen saptayabilmek, kümes hayvanlarının sayımını yapmak ve hareketlerini izlemek ve uygun durumlarda birinci fıkranın (c) bendinde öngörülen tedbirleri almaktır.

c) Bir işletme birinci fıkranın (a) ve (b) bentleri kapsamında kontrol altında tutuluyorsa, yetkili otorite, resmi gözetim altında tutulan ve derhal kesimi yapılmak üzere, doğrudan bir kesimhaneye nakledilecek kümes hayvanları dışında, işletmeden kümes hayvanlarının çıkışını yasaklar. Derhal kesim yapılmak üzere, doğrudan bir kesimhaneye nakledilecek kümes hayvanları için bir izin verilmeden önce, resmi veteriner hekim tarafından işletmede newcastle hastalığının bulunmadığını belirlemek amacıyla klinik bir inceleme yapılır. Bu maddede sözü edilen hareket kısıtlamaları, olası bulaşmanın en son gününü takiben yirmibir gün süreyle uygulanır.

ç) Yetkili otorite, koşullar uygun olduğu sürece, kümes hayvanlarının ayrı bir görevli tarafından tamamen ayrı bir şekilde barındırılması, bakımı ve beslenmesi şartı ile bu maddede öngörülen önlemleri işletmenin bir kısmı ve kümes hayvanlarının içinde bulunduğu yer ile sınırlayabilir.

d) Resmi veteriner hekim; yarış güvercinlerinin ya da herhangi bir güvercin evinin newcastle hastalığı virüsüyle bulaşık olduğundan şüphelenmek için geçerli nedenleri olduğu takdirde, bu yarış güvercinlerinin güvercin evinin dışına tüm hareketlerinin yirmibir gün süreyle yasaklanması dahil olmak üzere, kısıtlamalara tabi tutulmasını sağlayacak gerekli bütün önlemleri alır.

Koruma ve gözetim alanları

MADDE 11 – (1) Newcastle hastalığı tanısı kümes hayvanlarında resmi olarak teyit edildikten sonra, yetkili otorite mihrak etrafında yarıçapı en az 3 kilometre olacak şekilde bir koruma alanı, koruma alanını da içerecek şekilde mihrak etrafında yarıçapı en az 10 kilometre olacak şekilde bir gözetim alanı oluşturur. Bu alanların oluşturulmasında newcastle hastalığına ilişkin coğrafik, idari, ekolojik ve epizootik unsurlar ve işletmelerin izlenmesi göz önüne alınır.

(2) Koruma alanında uygulanan önlemler aşağıda belirtilmiştir.

a) Alan içerisinde kümes hayvanı olan tüm işletmeler belirlenir.

b) Kümes hayvanı olan tüm işletmelere düzenli aralıklarla kontroller yapılır, gerekiyorsa laboratuvar incelemesi için numune alımı da dahil olmak üzere bu kümes hayvanlarının klinik muayenesi yapılarak bu kontrollerin ve bulguların kayıtları tutulur.

c) Tüm kümes hayvanları yaşadıkları bölmelerde ya da izole olacakları bir yerde tutulur.

ç) İşletmenin girişinde ve çıkışında uygun dezenfeksiyon işlemleri yapılır.

d) Alan içerisinde kümes hayvanları, bunların karkasları ve yumurtalarıyla uğraşan kişilerin hareketleri ile kümes hayvanlarını, bunların karkasları ve yumurtalarını taşıyan araçların hareketleri, ana otoyollardan ve demiryollarından transit geçiş dışında yasaklanır.

e) Yetkili otorite nakliye izni vermediği sürece, kümes hayvanlarının ve kuluçkalık yumurtaların buldukları işletmeden uzaklaştırılması konusunda aşağıdaki yasaklamalara uyulur;

1) Tercihen enfekte alanda yer alan bir kesimhaneye veya bu mümkün değilse, yetkili otorite tarafından koruma alanı dışında gösterilecek bir kesimhaneye derhal kesilmek üzere götürülecek kümes hayvanları resmi veteriner hekim tarafından veya onun gözetiminde mühürlenmiş araçlarla taşınır.

2) Birkaç günlük civcivler ya da yumurtlamaya hazır piliçlerin gözetim alanı içerisinde, başka kümes hayvanı içermeyen bir işletmeye gönderilmeleri için imkan yoksa yetkili otorite sözü edilen civcivlerin ve piliçlerin gözetim alanı dışında bir işletmeye gönderilmelerine izin verilebilir. Söz konusu işletmeler 10 uncu maddenin birinci fıkrasının (b) bendi uyarınca resmi kontrol altında tutulur.

3) Kuluçkalık yumurtalarının yetkili otorite tarafından belirlenmiş bir kuluçkahaneye gönderilmesi için sevkiyat öncesinde, yumurtalar ve ambalajları dezenfekte edilir.

4) (1), (2) ve (3) numaralı alt bentlerde izin verilen hareketler resmi kontrol altında yürütülür. Bu hareketlere ancak resmi veteriner hekim tarafından işletmenin sağlık denetimi yapıldıktan sonra izin verilebilir. Nakliye araçları kullanım öncesinde ve sonrasında temizlenir ve dezenfekte edilir.

f) Kümes hayvanları gübresinin ve kümes atıklarının izinsiz olarak kaldırılması ya da yayılması yasaklanır.

g) Kümes hayvanlarının ya da diğer kuşların fuar, pazar, gösteri ya da başka amaçlarla toplanması yasaklanır.

(3) Koruma alanında uygulanan önlemler, 13 üncü madde uyarınca enfekte işletmede ön temizleme ve dezenfeksiyon işlemlerinin yapılmasını takiben yirmibir gün süreyle uygulanır.

(4) Gözetim alanında aşağıda belirtilen önlemler uygulanır.

a) Alan içerisinde kümes hayvanı olan tüm işletmeler belirlenir.

b) Alan içerisinde kümes hayvanları ve kuluçkalık yumurta hareketleri kontrollü yapılır.

c) Kümes hayvanlarının yetkili otorite tarafından alan dışında gösterilecek bir kesimhaneye doğrudan hareketi hariç, ilk yirmibir gün boyunca alan dışına hareketleri yasaklanır.

ç) Gözetim alanından kesimhaneye gönderilen kümes hayvanlarının etlerine özel bir sağlık işareti uygulanır.

d) Sevkiyat öncesinde yumurtaların ve ambalajlarının dezenfekte edilmesi şartı ile kuluçkalık yumurtaların, yetkili otorite tarafından belirlenmiş bir kuluçkahaneye gönderilmesi hariç, gözetim alanı dışına hareketleri yasaklanır.

e) Kümes hayvanları gübresinin ve kümes atıklarının alan dışına hareketleri yasaklanır.

f) Kümes hayvanlarının ya da diğer kuşların fuarlarda, pazarlarda, gösterilerde veya başka amaçlarla toplanması yasaklanır.

g) (a) ve (b) bentlerindeki hükümler saklı kalmak kaydıyla, kümes hayvanlarının ana otoyollardan ve demiryollarından transit geçişi dışında, nakliyeleri yasaklanır.

(5) Gözetim alanında uygulanan önlemler, 13 üncü madde uyarınca enfekte işletmede ön temizleme ve dezenfeksiyon işlemlerinin yapılmasını takiben en az otuz gün süreyle uygulanır.

(6) 9 uncu maddede sözü edilen epidemiyolojik araştırma sonucunun, hastalığın ortaya çıkışının bulaşma belirtileri içermeyen bir enfeksiyon nedeniyle olduğunu teyit etmesi durumunda, koruma ve gözetim alanlarının büyüklüğüyle süresi azaltılabilir.

Hareketlerin izlenmesi

MADDE 12 – (1) Yetkili otorite; yumurtaların, kümes hayvanlarının ve kapalı beslenen diğer kuşların hareketlerinin izlenmesine izin veren düzenlemeleri yapar.

(2) Kümes hayvanlarının ve/veya yarış güvercinlerinin ve/veya kapalı beslenen diğer kuşların sahipleri veya bakıcıları; yetkili otoritenin talep etmesi halinde, işletmesine giren ya da çıkan kümes hayvanları ve yumurtalarla ilgili bilgi ve bunun yanı sıra yarış güvercinlerinin katıldıkları yarışlara ya da gösterilere ilişkin bilgileri verir.

(3) Kümes hayvanlarının, yumurtaların, yarış güvercinlerinin ve kapalı beslenen diğer kuşların nakliyesi ya da pazarlamasıyla uğraşan kişiler; naklettikleri ya da pazarladıkları kümes hayvanlarının, yumurtaların, yarış güvercinlerinin ve kapalı beslenen diğer kuşların hareketine ilişkin olarak yetkili otoriteye bilgi verir.

Temizleme ve dezenfeksiyon

MADDE 13 – (1) Kullanılacak dezenfektanlar ve bunların bileşimleri yetkili otorite tarafından onaylanır. Temizleme ve dezenfeksiyon işlemleri; resmi veteriner hekim tarafından verilen talimatlar ile enfekte bir işletmenin temizlenmesi ve dezenfeksiyonuna ilişkin aşağıda belirtilen esaslara uygun olarak yapılır.

a) Ön temizlik ve dezenfeksiyon: Kanatlı karkasları atık olarak atılmak üzere uzaklaştırıldığı anda, kanatlıların barındırıldığı barınaklar ve kesim veya postmortem muayene sırasında kontamine olmuş olan diğer binaların, avlu ve depo gibi tüm bölümleri bu fıkrada belirtilen şartlara uygun olarak kullanılması onaylanmış olan dezenfektanlarla dezenfekte edilir. Bina, avluları ve kullanım malzemelerini kontamine etme ihtimali bulunan bütün kanatlı dokuları veya yumurtalar dikkatli bir şekilde toplanarak karkaslarla birlikte atılmak üzere gerekli işlemlere tabi tutulur. Kullanılan dezenfektan, yüzeylerde en az yirmidört saat süre ile kalması gerekir.

b) Nihai temizlik ve dezenfeksiyon: Bütün yüzeylerdeki yağ ve kir, yağ giderici bir ajanla temizlendikten sonra yüzeyler su ile yıkanır. Bu işlemden sonra, dezenfektan ile spreyleme işlemi yapılır. Yedi gün sonra barınaklara tekrar yağ giderici ajanla muamele edilir, soğuk su ile yıkanır ve dezenfektan ile spreylenebilir ve tekrar su ile yıkanır. Kullanılan çöp ve gübreye, virüsü öldürme etkisi bulunan bir metot ile muamele edilir. Bu metot aşağıdaki uygulamalardan en az birisini içinde bulundurmak zorundadır.

- 1) Yakma ya da 70 °C sıcaklıkta buharla muamele,
- 2) Solucan ya da vahşi kuşların ulaşamayacağı derinlikte gömme,
- 3) Yığılma ve ıslatma (fermantasyon oluşturulması gerekiyorsa), 20 °C sıcaklığı muhafaza etmek amacı ile örtme ve bu örtüyü kırkiki gün boyunca devam ettirerek solucan ve vahşi kuşların erişimini engelleme.

Numunelerin toplanması ve testler

MADDE 14 – (1) Bakanlık hastalıkla mücadele için yapacağı programlar çerçevesinde veya ticarete konu olacak durumlarda damızlık kümesler ve kuluçkahaneler de dahil olmak üzere tüm kanatlı hayvan kümeslerinden numune alma planları yapılabilir.

(2) Numunelerin alınması ve newcastle hastalığı virüsünün varlığının saptanmasına yönelik laboratuvar testleri 15 inci maddede belirtilen Bakanlık tarafından hazırlanan teşhiste metot birliği kitapçığı uyarınca yapılır.

Teşhis yöntemleri

MADDE 15 – (1) Kümes hayvanları veya kapalı beslenen kuşlarda newcastle hastalığının varlığını tespit etmek, teşhiste bir örnekliği sağlamak amacıyla örnekleme, teşhis yöntemleri ve laboratuvar testleri Bakanlıkça uygulamaya konulan teşhiste metot birliği kitapçığına uygun olarak gerçekleştirilir.

(2) Teşhiste metot birliği kitapçığı aşağıda belirtilen hususları kapsar.

a) Newcastle hastalığının teşhisi için gereken testleri yapan ve yetkili otorite tarafından onaylanan laboratuvarlar tarafından tespit edilecek minimum biyogüvenlik gereksinimleri ve kalite standartlarını,

b) Newcastle hastalığının teşhisi için klinik veya postmortem muayeneler yapıldığında izlenecek kriterler ve prosedürlerini,

c) Newcastle hastalığının teşhisi ve bulaşmanın tespiti amacıyla numune alma yöntemlerini de içeren bu Yönetmeliğe uygun olarak gerçekleştirilen serolojik ve virolojik laboratuvar testleri için kümes hayvanları veya kapalı alanda beslenen kanatlı hayvanlardan numune toplanması için gereken kriterler ve prosedürlerini, uyulması gereken biyogüvenlik kurallarını,

ç) Newcastle hastalığının teşhisi için kullanılan laboratuvar testlerini;

1) Ayırıcı teşhis için testleri,

2) Aşılı ve saha suşuyla enfekte kanatlıları birbirinden ayırt etmek için yapılan testleri,

3) Laboratuvar testlerinin sonuçlarını değerlendirmek için kriterleri,

4) Newcastle hastalığı virüsü izolatlarının tiplendirilmesi için gereken laboratuvar teknikleri.

(3) Newcastle hastalığı virüsleri, genomları ve antijenleri ile teşhis, aşı araştırmaları ve üretimi sadece Bakanlık tarafından uygun biyogüvenlik önlemlerinin alındığı onaylanan laboratuvar veya kuruluşlarda gerçekleştirilir.

Bilgilendirme

MADDE 16 – (1) Yetkili otorite; koruma ve gözetim alanlarındaki kişilerin, yürürlüğe konan kısıtlamalar konusunda bilgilendirilmelerine ve söz konusu önlemlerin doğru biçimde uygulanmalarına yönelik tüm gerekli düzenlemeleri yapar.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Laboratuvarlar ve Aşılama

Laboratuvarlar

MADDE 17 – (1) Bakanlık;

a) Newcastle hastalığı virüsünün eksiksiz antijenik ve biyolojik tiplendirmesini yapabilecek ve bölgesel tanı laboratuvarlarında elde edilen sonuçları teyit edecek teknik altyapı ve uzman personelin bulunduğu ulusal bir laboratuvarı,

b) Bölgesel laboratuvarlarda hastalığın teşhisinde kullanılacak test reaktiflerinin üretilip ve/veya kontrol edildiği ulusal bir referans laboratuvarını,

c) Ülkede profilaktik kullanımına izin verilen ya da acil kullanım için stoklanan aşılama etki, potans ve saflık yönünden test edileceği ulusal bir referans laboratuvarını, belirler.

(2) Ulusal referans laboratuvarı uluslararası standart tanı metotlarının ve test reaktiflerinin kullanılmasından ve aşılama test edilmesinin koordinasyonundan sorumludur. Ulusal referans laboratuvarı newcastle hastalığının varlığını saptamada ve virüs izolatlarının genetik tip tayininde kullanılan laboratuvar testlerinin Teşhiste Metot Birliği Kitapçığı çerçevesinde yapılmasını sağlar. Bu amaçla, uluslararası referans laboratuvarı veya diğer ulusal laboratuvarlarla özel anlaşmalar yapılabilir.

(3) Ulusal referans laboratuvarı, ülkedeki Newcastle hastalığı teşhis laboratuvarlarındaki standartları ve teşhis

metotlarını koordine etmekle yükümlüdür. Bu amaçla;

- a) Tanı reaktiflerine sahip resmi veya özel laboratuvarlar kurulmasına teknik destek sağlayabilir.
  - b) Ülkede hastalığın teşhisinde kullanılan tüm tanı reaktiflerinin kalitesini kontrol eder.
  - c) Periyodik olarak karşılaştırmalı testler düzenler.
  - ç) Ülke içerisinde teyit edilen vakalardan elde edilen newcastle hastalığı virüsü izolatlarını toplar ve saklar.
  - d) Bölgesel laboratuvarlara test reaktiflerini temin eder.
  - e) Bölgesel teşhis laboratuvarlarında elde edilen pozitif sonuçların teyidini sağlar.
- (4) Ulusal referans laboratuvarı, OIE'nin referans laboratuvarıyla ilişki kurar.
- (5) Ulusal referans laboratuvarı Bakanlıkça belirlenir.

Aşılama

MADDE 18 – (1) Newcastle hastalığına karşı, Bakanlık tarafından izin verilen aşilar kullanılarak, profilaktik amaçlarla ya da hastalık ortaya çıktığında yürütülecek kontrol önlemlerini tamamlamak amacıyla aşılama yapılabilir. Newcastle hastalığına karşı aşı kullanımına ilişkin kriterler Bakanlıkça belirlenir.

Güvercinlerin aşılanması

MADDE 19 – (1) Bakanlık, yarış ve posta güvercinlerine yönelik bir aşılama programının oluşturulmasını sağlamakla yetkilidir. Böyle bir programın kapsamı saklı kalmak koşuluyla, yarış ve gösterilerin düzenleyicileri, sadece Newcastle hastalığına karşı aşılanmış yarış güvercinlerinin yarış ve gösterilere alınmasını sağlayacak gerekli önlemleri alır.

Acil aşılama

MADDE 20 – (1) Newcastle hastalığı varlığının teyit edildiği durumlarda, yetkili otorite, bu Yönetmelikte öngörülen diğer kontrol önlemlerini tamamlamak amacıyla, belirlenen kümes hayvanı türlerinin resmi kontrol altında hızlı ve sistematik biçimde aşılanacağı bir bölgesel alan ve süre belirleyebilir.

(2) Birinci fıkrada sözü edilen durumda, 6 ncı maddede sözü edilen kısıtlamalara tabi işletmedeki kümes hayvanlarının aşılanması ya da yeniden aşılanması yasaktır.

(3) Birinci fıkrada sözü edilen durumda;

a) Belirlenen kümes hayvanı türleri mümkün olan en kısa zamanda aşılanır.

b) Günlük civciv ya da aşılama alanı içerisinde yer alan bir işletmeye nakledilen tüm kümes hayvan türleri aşılanır veya aşılanmış olmak zorundadır.

c) (a) bendinde öngörülen aşılama işlemi süresince, aşılama alanı içerisindeki işletmelerde bulunan bütün kümes hayvanı türleri buldukları işletmelerde kalır. Ancak;

1) Aşılama alanı içerisinde aşılanacakları bir işletmeye nakledilen birkaç günlük civcivlerin hareketlerine,

2) Derhal kesilmek üzere doğrudan aşılama alanı dışında bir kesimhaneye nakledilen kümes hayvanlarının hareketlerine, resmi veteriner hekimin işletmede bir sağlık incelemesi yapmasından sonra, izin verilir.

ç) (a) bendinde öngörülen işlemler tamamlandığında aşılama alanı dışına hareketlerine;

1) Et üretimi amaçlı birkaç günlük civcivlerin aşılanacakları bir işletmeye nakledilmeleri ve nakledilen kümes hayvanlarının kesilinceye kadar gözetim altında tutulmaları,

2) Derhal kesimi amaçlanan kümes hayvanlarının kesimden en az yirmibir gün önce aşılanmış olmaları,

3) En azından yirmibir gün önce aşılanmış damızlık kümes hayvanları kökenli kuluçkalık yumurtalar, sofralık yumurtalar ve ambalajlarının hareket öncesinde dezenfekte edilmesi, koşuluyla izin verilebilir.

(4) Üçüncü fıkranın (b) ve (ç) bentleri, birinci fıkrada öngörülen aşılama işlemlerinin tamamlanmasını takiben üç ay süreyle uygulanır. Bir veya daha fazla tekrar için bu süre üç aylık sürelerle uzatılabilir.

(5) Üçüncü fıkranın (a) ve (b) bentlerine istisna olarak, yetkili otorite, özel bilimsel değeri olan sürüleri ve bu sürülerin sağlığının korunması için gereken tüm önlemlerin alınması ve periyodik olarak serolojik kontrollere tabi tutulmaları koşuluyla, sistematik aşılamadan muaf tutabilirler.

(6) Bakanlık hastalık durumunun gelişimini izler ve gerektiğinde özellikle hareket ve aşılamının kontrolüne ilişkin kararlar alır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Taşıyıcı güvercinler ya da kapalı beslenen kuşlar

MADDE 21 – (1) Kapalı beslenen kuşların ya da posta güvercinlerinin newcastle hastalığı ile enfekte olmasından şüphelenildiği durumlarda, resmi veteriner hekim, hastalık varlığının teyit edilmesine ya da bildirilmesine ilişkin resmi araştırma prosedürlerini derhal başlatır. Özellikle laboratuvar incelemesi için yeterli numune alır.

(2) Yetkili otorite, şüpheye ilişkin bildirim alır almaz, işletmeyi ya da güvercin evini resmi kontrol altına alarak ve hiçbir güvercin ya da kapalı beslenen kuşun veya newcastle hastalığını taşıyabilecek herhangi bir şeyin güvercin evi ya da işletme dışına çıkartılmaması için gereken önlemleri alır.

(3) Birinci ve ikinci fıkralarda öngörülen önlemler, resmi veteriner hekim tarafından newcastle hastalığı

şüphesinin ortadan kalktığı bildirilene kadar devam eder.

(4) Newcastle hastalığı resmi olarak teyit edilir edilmez, yetkili otorite diğer önlemlerin yanı sıra aşağıdaki önlemleri alır.

a) 7 nci maddenin birinci fıkrasının (a), (b), (d) ve (e) bentlerinde öngörülen kontrol ve eradikasyon önlemlerinin taşıyıcı güvercinlere ya da kapalı beslenen kuşlara ve newcastle hastalığı ile enfekte güvercin evlerine uygulanmasını veya aşağıdaki şartların yerine getirilmesini sağlar.

1) Newcastle hastalığının klinik belirtilerinin kaybolmasını takiben en az altmış gün süreyle güvercinlerin ya da kapalı beslenen kuşların güvercin evi ya da işletme dışına hareketinin yasaklanması,

2) Bulaşıcı olma olasılığı bulunan her türlü madde ya da atığın imhası ve (a) bendinin (1) nolu alt bendinde sözü edilen altmış günlük süre boyunca biriken tüm atıkların tamamen imhasının sağlanması.

b) 9 uncu madde uyarınca bir epidemiyolojik araştırma yürütülmesini sağlar.

Yiyecek atıkları

MADDE 22 – (1) Gemiler, kara araçları ya da hava araçları gibi uluslararası nakliye biçimlerinden kaynaklanan yiyecek atıklarının kümes hayvanlarının beslenmesinde kullanımı yasaktır.

(2) Birinci fıkrada tanımlananlar dışındaki atıkların ya da kümes kaynaklı yiyecek atıklarının kümes hayvanlarının beslenmesinde kullanılacak ise uygun işletmelerde newcastle hastalığı virüsünün imhasını sağlayacak ısıtma işlemlerinin uygulanmasından sonra izin verilebilir.

Acil durum planı

MADDE 23 – (1) Bakanlık, newcastle hastalığının ortaya çıkması durumunda uygulanacak ulusal önlemleri belirleyen bir acil durum planı hazırlar.

(2) Planın hazırlanmasında uygulanacak kriterler aşağıda belirtilmiştir.

a) İlgili ülkede ulusal düzeyde bütün kontrol tedbirlerini koordine edecek bir kriz merkezi kurulur.

b) Yeterli imkanlara sahip yerel düzeyde hastalık kontrol tedbirlerini koordine edecek yerel hastalık kontrol merkezlerinin bir listesi bulundurulur.

c) Kontrol tedbirlerinin uygulanmasında görev alan personelin yeterlilikleri ve sorumlulukları hakkında ayrıntılı bilgi verilir.

ç) Her yerel hastalık kontrol merkezi bir salgında görev alan tüm kişi ve kuruluşlara süratli bir şekilde ulaşabilecek özellikte olmak zorundadır.

d) Hastalık kontrol tedbirlerini eksiksiz bir şekilde yerine getirebilmek amacı ile gerekli ekipman ve malzeme hazır bulundurulur.

e) Enfeksiyon ve kontaminasyonşüphesi veya teyidi durumunda, karkasların uzaklaştırılması ile ilgili araçlarda dahil olmak üzere alınacak önlemlere ilişkin talimatlar detaylı olarak hazırlanır.

f) Saha ve idari işlemlerle ilgili prosedürlerde becerileri geliştirmeyi, kapasite ve yetenek oluşturmak ve muhafaza etmek amacı ile eğitim programları oluşturulur.

g) Teşhis laboratuvarlarıpost-mortem muayene imkanlarına ek olarak viroloji, seroloji ve histopatoloji gibi alanlarda gerekli kapasiteye sahip olacak; hızlı teşhis için gerekli kapasiteyi muhafaza edecek bir niteliğe sahip olması gerekir. Örneklerin hızlı bir şekilde nakli ve taşınması için düzenlemeler yapılır.

ğ) Acil bir aşılama kampanyası için gerekli newcastle aşısı miktarları tahmini olarak hesaplanarak bu bilgiler detaylı bir şekilde muhafaza edilir.

h) Acil durum planlarının uygulanması için gerekli kanuni tedbirlerin uygulanmasını sağlamak için düzenlemeler yapılır.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 24 – (1) 4/2/2009 tarihli ve 27131 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yalancı Tavuk Vebası Hastalığına Karşı Korunma ve Mücadele Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 25 – (1) Bu Yönetmeliğin;

a) 7 nci maddesinin dördüncü ve beşinci fıkraları ile 11 inci maddesinin dördüncü fıkrasının (ç) bendi Avrupa Birliğine tam üyeliğin gerçekleştiği tarihi takip eden aybaşında,

b) Diğer maddeleri ise yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 26 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı yürütür.